nieuws

EU-Raad schaart zich achter nieuwe bodemrichtlijn, maar milieuorganisaties vinden die te vrijblijvend

nieuws

De Europese Raad heef haar fiat gegeven voor de nieuwe richtlijn bodemmonitoring. De EU wil tegen 2050 gezonde bodems realiseren in heel Europa en deze nieuwe richtlijn moet dat garanderen. Maar er komt forse kritiek van milieu- en natuurorganisaties op de richtlijn. "Er zijn wel verplichtingen voor monitoring en verslaggeving, maar niet voor verbeteringsdoelstellingen die wettelijk afdwingbaar zijn", klinkt het.

3 OKTOBER 2025

Ruben De Keyzer

Lees meer over:
bodem
europa

Met de nieuwe richtlijn wil Europa een beter beeld krijgen van lokale bodems. Het idee van zo'n richtlijn kwam er in 2021 toen de de Europese Commissie een nieuwe bodemstrategie aannam, als onderdeel van de EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030. Het doel is dat alle bodems in de EU tegen 2050 in goede staat zijn. Maar er ontbrak specifieke EU-wetgeving om bodemdegradatie aan te pakken. Daarom kwam de Commissie in 2023 met een voorstel voor de richtlijn Bodemmonitoring.

Volgens de nieuwe richtlijn, zoals hij is goedgekeurd door de Raad, zullen de lidstaten hun bodem moeten monitoren en verslag uitbrengen aan de Commissie en het Europees Milieuagentschap over de toestand van de bodemgezondheid, het ruimtebeslag en mogelijke verontreinigde locaties. Er zullen ook stappen genomen worden om stoffen als PFAS, gewasbeschermingsmiddelen en microplastics in de bodem te monitoren, zo is er afgesproken. Details over de frequentie, datakwaliteit, verplichting tot actie na monitoring, enz. zijn nog onderwerp van onderhandelingen. Wel is geweten dat Europa de data van de lidstaten zal koppelen aan niet-bindende streefwaarden.

Volgens de Raad van Europa is de richtlijn een belangrijke stap naar gezondere en veerkrachtige bodems en essentieel voor voedselzekerheid, schoonwater en het milieu. "Gezonde bodems zijn cruciaal voor het behalen van de klimaatdoelstellingen, het tegengaan van woestijnvorming en bodemdegradatie en het behoud van biodiversiteit en de volksgezondheid", klinkt het.

Bodemdegradatie verergert op veel plekken door niet-duurzaam landbeheer, verontreiniging en overexploitatie. In combinatie met extreme weersomstandigheden door klimaatverandering wordt dit proces versneld.

"Te vrijblijvend"

nieuws

Gigantische toename milieuvriendelijke praktijken op één jaar tijd

12 SEPTEMBER 2025

Dat deze richtlijn een belangrijke stap is richting gezonde en veerkrachtige bodems, daar zijn milieu- en natuurorganisaties het niet mee eens. Ze hekelen dat er geen verplichtingen komen om een bepaalde bodemkwaliteit te behalen binnen een vast tijdsbestek. Ze vragen zich af hoe doeltreffend dit allemaal zal zijn. Het European Environmental Bureau (EEB), een groot Europees netwerk van milieuorganisaties, is van mening dat de vooropgestelde ambities te laag liggen en dat er wettelijk bindende doelstellingen en bodemgezondheidsplannen ontbreken.

“Door van de lidstaten niet te eisen dat zij duurzame bodembeheerpraktijken vaststellen en uitvoeren, en door gemeenschappelijke beginselen voor bodembeheer te schrappen, slaagt de wet er niet in een weg te banen naar een echte verbetering van de bodemgezondheid”, communiceert EEB nog over de nieuwe richtlijnen.

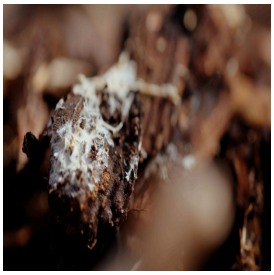
Volgens EEB worden er ook te weinig stappen genomen om open ruimte te vrijwaren. Het toepassingsgebied is beperkt tot bodemafdekking en -verwijdering. Er is dus geen sprake van maatregelen voor de doelstelling van de bodemstrategie om tegen 2050 geen netto landgebruik meer te hebben.

Ook Natuurpunt is ontevreden met wat Europa nu voorlegt. “Deze wet dreigt de aanhoudende bodemdegradatie - meer dan 60 procent van de Europese bodems zijn in slechte staat - louter te monitoren in plaats van die actief om te keren. Weetje bij dit alles: de Vlaamse landbouwbodems horen tot de meest gecompacteerde van heel Europa. Net bij ons is dus dringend actie nodig om voedselzekerheid te garanderen”, zegt de organisatie in een reactie.

Dat de bodem in Vlaanderen zo verdicht is, is onder meer te wijten aan zware landbouwmachines. Bij bodemverdichting worden bodemdeeltjes samengedrukt, waardoor de ruimte voor water en lucht vermindert.

Stemming voor einde van het jaar

Het Europees Parlement zal naar verwachting in de komende weken zijn eindstemming houden. Vanaf de inwerkingtreding van de richtlijn hebben de lidstaten drie jaar om deze in nationale wetgeving om te zetten.

Uitgelicht

Vlaanderen zoekt bodempioniers voor nieuw project

nieuws

Het Departement Omgeving, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zijn op zoek naar ‘Bodempioniers’. Al wie beschikt over een...

30 OKTOBER 2024

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |